

18. august 2009

UKA 2009/41

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Illoqarfinni anginerni sisamani nalinginnaasumik attartortittakkanik inissialiortiternissamik ukiuni 2010-mit 2020-imut pisariaqartinneqartut pillugit Naalackersuisut nassuiaammik saqqummiussaqaarnissaannik Inatsisartut aalajangiussinissaannik siunnersuut. Nassuiaat upernaakkut 2010-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut:

Kalallit Nunnani inuttaasut nunaqarfinnit isorliunerusuninganiillu illoqarfinnut nutserarneri uppersaatissaqalerpoq. Tamatumunnga pequtigineqartut ilagaat inuussuttut ilinniariarlutik aallartarmata, amerlanertigullu uteqqissanatik.

Ineriartorneq taammaattoq unitsissinnaangilarput inuillu nammineq suut toqqassaneraat killilersorsinnaanatigit. Taamaasiortariaqanngilagummi. Politikkeritummi pisussaavugut innuttaasut ikiorlugit anguniagaannik siunissamilu ilinniarsimanikkut nammineersinnaanermillu noqqaasuteqarnerannik ikiussallugit.

Innuttaasut annertunerusumik ilinniartitaanissamik nammineersinnaalernissamillu anguniagaannik kissaatigisaat anguneqassappata, ineqarnikkut politikkip aamma naleqqussarnissaa pingaaruteqarpoq.

Maanna inissiat attartortittakkat amerlasuut aserfallatsaalineqarsimannginnerisa kingunerivaa takujuminaatsunik ullutsinnullu naleqqutinngitsunik inissiaateqalersimaneq.

Ilisimaneqarpoq illoqarfinni nalinginnaasumik inissianik piffissami sivisuumi utaqqisartut. Qanoq sivisutigisumik utaqqisoqartarnerisigut eqqortumik oqaatsiginnaangilarput, kisiannili Nuummi utaqqisarneq piviusorsiorlumik eqqoriassagaanni ukiut 15-20-it naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Inerniliinerlu ima isikkoqarpoq, nammineerlutik illutaarusuttunut annertunerujartuinnartumik tapersiisimanerup anguniarnerani ineqarnerlu pillugu politikkipissaaqerimik akullugit aammalu pisortat sanaartortitsinerlutik aningaasaliissutaasa siammarnersigut ullumikkut annertoosujussuarmik ineqarnikkut politikkipissaaqerimik. Inuit Ataqatigiinnilu suleqataarusuppugut ajornartorsiutip matuma qaangerniarneranut, naak takusinnaagaluaripput, piffissaq siviisooq atorlugu anguniakkamut atortussaallutigu.

Nassuerutigisariaqarparput amigaatigigatsigik tungaviusumik ilisimalikkanik toqqammaveqarnissatsinnut, ullutsinnut naleqqussakkamik siunissamullu tulluussakkamik

Inatsisartuni ineqarneq pillugu politikkeqalernissaq. Assersuutigalugu takujarparput ukiut tamaasa Ani-ngaasanut Inatsimmi sanaartornissamut atugassatut illuartinneqarsimasut ukiumiit ukiumut tamalikartumik konto-niit konto-nut pingaarnermi nussorneqartartut. Ukiut ilaani Nalaakersuisut namminerisaminnik illuliorniartunut aningaasaliissutissanik salliuutisartut, ukiullu tulliani nunaqarfinni illoqarfinnilu avinngarusimanerusuni illuliornissanut pilersarusiornernut ukiorlu qaangiukkaangat aningaasaliissutaasimasut uterteqqinneqartarlutik.

Taammaattumik pisariaqarpoq nunatsinni illoqarfinni ineqarnikkut pisariaqartitsinerup nalunaarsornissaa. Tamanna pisariaqarpoq nalinginnaasumik inissianik attartortittakkanik pisariaqartisineq eqqarsaatigalugu. Taama taakkorpiaat pillugit paasisaqarusunninnut pissutaavoq, innuttaasunut taakkununga immikkut iliuuseqartoqarnissaa pisariaqarmat, inissianik nalinginnaasumik attartorneqarsinnaasunik isumalluutillit allanik periarfissaqanngimmata.

Iluatsillugu misissorneqartariaqarpoq, siunissami inuit illoqarfiit akornanni qanoq nussortiginissaat naatsorsuutigineqarsinnaanersoq, pilersarusiornissamut aamma tamakku ilanngullugit nalilersorneqarsinnaaniassammata.

Taammatumik siunnersuutigaara, Nalaakersuisut piumaffigineqassasut nalinginnaasumik attartortittakkanik illoqarfinni anginerusuni pisariaqartinneqartut pillugit nassuiaammik suliaqarnissaannik. Nassuiaammi aamma ilanngunneqassapput aningaasatigut pilersaarutit siunnersuutillu, qanoq iliorluta nalinginnaasumik inissiat attartortittakkat pillugit naligiimmik toqqarneqarsinaanerini illoqarfinni anginerni aqqissuuisoqarsinnaanersoq.

Naatsorsuutigereersinnavara Naalakersuisunit ilisimatitsissutigineqassasoq, pisortat aningaasalersuineranni inissialiortitsinerit nalinginnaasumik attartorneqarsinnaasunik sanaartorneq akisunerujussuusut piginneqatigiilluni inissialiortiternernut aammalu 20/20/60 atorlugu illuliortuninngarnit. Naalakersuisullu iluoorput, kisannili taama ineqarneq pillugu politikkeqartillugu siullermik inuttut akiliutigineqartut uani naatsorsuutigineqanngillat. Aappasaanillu takusimavarput, nammineerlutik illuliortut sallunneqarnerini nalinginnaasumik akikitsunik inissialiortitsinernut sanaartornissaagaluit qulangersimaarneqartarneri akissarsiakinnerit eqqarsaatigalugit ajorluinnarmat.

Taammattumik ilanngullugu kissaatigaara Naalakersuisut nassuiaammi aamma saqqummiutissagaat aningaasalersueriaatsit allaanerusut nalinginnaasumik inissianut attartortittakkanik amerlanerusunik sanaartornermi atorneqarsinnaasut.

Taama oqaaseqarlunga Inatsisartut siunnersuutinnut tapersiinissaat kissaatigaara.